

Dosarul nr. 3ra-1261/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Irina Cristeva și Vadim Cristev, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Cristeva și Vadim Cristev împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Adom-Import” și Emilia Cristian cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației de maternitate,

împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Irina Cristeva și Vadim Cristev și a fost menținută hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 3 decembrie 2015 Irina Cristeva și Vadim Cristev au depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Adom-Import” și Emilia Cristian cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii au indicat că la 2 august 2014, au încheiat căsătoria, iar la xxxxx, s-a născut copilul xxxxx.

Au menționat că la 1 aprilie 2013, Irina Cristeva a fost angajată în cadrul SRL „Adom-Import”, iar la 30 septembrie 2014 a fost concediată. Ulterior, a activat la SRL „Eldorado Terra”, în perioada 1 octombrie 2014 – 14 noiembrie 2014.

Au relatat că la 4 septembrie 2015, urmare a depunerii cererii cu privire la acordarea indemnizației de maternitate soției care se află la întreținerea soțului, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Botanica a emis decizia nr. 49, prin care a refuzat achitarea indemnizației de maternitate, din motivul prezenței venitului asigurat, invocând că solicitanta nu întrunește condiția de aflare la întreținerea soțului pe parcursul a 9 luni consecutive premergătoare lunii acordării concediului de maternitate.

Întrucât nu au fost de acord cu refuzul organului de asigurări sociale, la 9 octombrie 2015 Irina Cristeva a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea

deciziei din 4 septembrie 2015 privind refuzul în stabilirea indemnizației de maternitate emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Botanica și repunerea în dreptul de a beneficia de indemnizație de maternitate.

Prin răspunsul nr. C-1595/15 din 5 noiembrie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat admiterea cerințelor înaintate.

Reclamanții au invocat că potrivit actului din 14 februarie 2017, întocmit de către Inspectoratul Fiscal de Stat, SRL „Adom-Import” a întocmit incorect declarația formularul REV-5 pentru anul 2014 a persoanei angajate Emilia Cristian, indicând incorect datele personale care corespund de fapt Irinei Cristeva.

Astfel, au indicat că în statele de personal ale SRL „Adom-Import” nu s-a stabilit persoana angajată Irina Cristeva, iar SRL „Adom-Import” a fost sancționată contravențional pentru fapta de neprezentare în termenul stabilit a declarației persoanei asigurate de tip „de corectare”, motiv pentru care au considerat că au decăzut argumentele invocate de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 16-19, 25 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Au solicitat anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1595/15 din 5 noiembrie 2015, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite indemnizația de maternitate, precum și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din cheltuielile de citare publică în mărime de 80 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea protocolară din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Cristian Emilia.

Prin hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chisinau, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 20 martie 2018 Irina Cristeva și Vadim Cristev au declarat apel împotriva hotărârii din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chisinau, sediul Centru.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Irina Cristeva și Vadim Cristev și a fost menținută hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de respingere a acțiunii, întrucât nu au fost stabilite careva temeiuri de anulare a actului administrativ contestat.

În acest sens, instanța de apel a stabilit că organul de asigurări sociale întemeiat a refuzat stabilirea indemnizației de maternitate Irinei Cristeva ca soție aflată la întreținerea soțului, deoarece în perioada de referință aceasta a fost încadrată în câmpul muncii și a obținut venit asigurat, motiv pentru care afirmația apelanților precum că soția s-a aflat la întreținerea soțului 9 luni consecutive premergătoare datei acordării concediului de maternitate, nu și-a găsit confirmare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 16 august 2019 Irina Cristeva și Vadim Cristev au declarat recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Au invocat violarea art. 6 par. 1 CtEDO prin încălcarea dreptului la un proces echitabil și prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei într-un termen rezonabil.

La fel, au susținut că le-a fost încălcat și dreptul asupra surselor bănești, garantat de art. 1 din Primul protocol adițional al Convenției, având în vedere că indemnizația la care pretind, nu a fost alocată în termen.

De asemenea, au declarat că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în lipsa apelanților care nu au fost legal citați, precum și a reprezentantului acestora care se afla în concediul medical.

Au relevat că soluția instanțelor de judecată este una neîntemeiată și contravine circumstanțelor cauzei.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 16 august 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Irina Cristeva și Vadim Cristev, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea

acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Irina Cristeva și Vadim Cristev, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Irina Cristeva și Vadim Cristev.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Irina Cristeva și Vadim Cristev, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu